



Classification systems and thesauri, 1950–1982. (Intr. by I. Dahlberg) Frankfurt, Indeks Verl., 1982. XIV, 143.p. (International classification and indexing bibliography ICIB. 1.) (FID publ. 610.)

Osztályozási rendszerek és tezauszok

A könyv a „Nemzetközi Osztályozási és Indexelési Bibliográfia” című sorozat első kötete. Amint a kötet szerkesztője, I. Dahlberg az előszóban ismertette, a sorozat célja az osztályozás és indexelés gyakorlati és elméleti irodalmának számbavétele. Az irodalomgyűjtés a 70-es évek első felében indult meg és a 80-as évek elejére már 16 000 tétel gyűlt össze. Mikor a munka során köztudottá vált, hogy hasonló bibliográfiai munka folyik a FID-nél is, a munkát közös erővel folytatták és így a sorozat első kötete is a FID támogatásával készült.

A 2261 tételt tartalmazó kiadvány az elmúlt 32 év osztályozási rendszereinek és tezauszainak bibliográfiája. A bibliográfia első része számba veszi az egyetemes osztályozási rendszerek különböző nyelvű teljes és rövidített kiadásait, illetve kiegészítéseit a következő csoportosításban:

- Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO)
- Dewey (DDC)
- Library of Congress (LCC)
- BLISS (BBC)
- Ranganathan (RCC)
- Bibliotečno-Bibliografičeskaâ Klassifikaciâ (BBK)
- egyéb egyetemes osztályozási rendszerek és általános és speciális tezauszok.

(Az „egyéb” csoportban találjuk pl. a BSO-t, továbbá valamely speciális szakterület (pl. a szabadalmak), vagy speciális felhasználók (pl. iskolai könyvtárak) számára készült tezauszokat, illetve osztályozási rendszereket).

A kötet második fejezete „Speciális osztályozási rendszerek és tezauszok” címmel az ágazati osztályozási rendszereket és tezauszokat szakterületenkénti csoportosításban adja. Ebben a részben I. Dahlberg az *International Classification* című folyóirat 1982. 2. számában általa ismertetett új tudomány-osztályozási rendszerbe sorolja a bibliográfiai tételeket. A rendszer, melynek részletes ismertetése a függelékben megtalálható *Information Coding Classification* (ICC) néven ismert. Bár tizedes osztályozási rendszer,

felépítésében, illetve rendszerében teljesen különbözik mind az ETO-tól, mind a Dewey-től. Így rendszerező-eszközként való alkalmazása megnehezítette volna a keresést a bibliográfiában, ha szerkesztő nem készített volna egy ETO-ICC, illetve ICC-ETO konkordancia-táblázatot. Ez a táblázat hozzásegíti az ETO ismerőit a rendszerben való eligazodáshoz. Például: ha valaki *51 Matematika* területén szeretne tájékozódni, úgy a konkordancia-táblázatból kitűnik, hogy az e témával kapcsolatos osztályozási rendszereket, illetve tezaurusokat a bibliográfiában *12 Matematika* alatt kell keresni. A kiadványban való tájékoztatást kiválóan szerkesztett index-rendszer segíti: szerzői, testületi index, tárgymutató, országkód – és nyelvkód – mutató, végül egy rövidített jegyzék található a függelékben.

A bibliográfia az egyes dokumentumok címfelvételeit angol címfordítással, nyelv- illetve országkóddal és az azonosításhoz szükséges és rendelkezésre álló egyéb jellemzőkkel kiegészítve, sorszámozással ellátva adja. Szükség esetén rövid annotációk is készültek.

Ha meggondoljuk, hogy az elmúlt néhány évtized alatt hány osztályozási rendszer, hány kiadást ért meg, és hány tezaurus készült, úgy azt kell mondanunk, hogy ez a bibliográfia valóban nagy és tiszteletreméltó vállalkozás. A bibliográfiát lapozgatva pártatlan nemzetközisége szembetűnő. Találhatunk a bibliográfiában dél-amerikai, japán, ausztráliai tételeket, de szép számmal szerepel a Szovjetunió és a népi demokráciák szakirodalma is. Ha a magyar szakirodalomból valami fontos hiányozna, úgy azt hiszem magunkat kell okolni: jobban meg kellene szervezni a magyar szakirodalom külföld felé történő rendszeres továbbítását.

Végül szeretném felhívni a figyelmet egy kis technikai érdekességre. Az előszóból megtudjuk, hogy a bibliográfiát számítógéppel tervezték megoldani. Ez azonban meg nem nevezett okokból nem valósult meg. Helyette az IBM 6/452-es floppy-disk-es szövegfeldolgozó rendszert alkalmazták. Tehát a tervezettnél szerényebb technikával, jó minőségben, értékes bibliográfiát hoztak létre. Hasonló technika néhány könyvtárban hazánkban is rendelkezésre állna, ha kihasználnánk.

DIENES Gedeonné

TÁJÉKOZTATÓ

szerzőinknek a Könyvtári Figyelő szerkesztőségéhez benyújtott kéziratok tartalmi és formai követelményeiről

1. Lapunk a könyvtár- és tájékoztatásügy elméleti és gyakorlati kérdéseivel, a külföldi könyvtárügyével, jelentős szakmai kiadványok bemutatásával foglalkozó kéziratokat fogad el közlésre.
2. A kéziratokat 2 példányban kettes sorközzel gépelve (30 soros, 60 leütéses oldalon) kérjük beküldeni.
3. Ábrákat, illusztrációkat csak korlátozottan tudunk közölni. Csak jó minőségű, kontúros ábrát vagy fényképet tudunk elfogadni. A táblázatokat és az ábrákat külön lapon szintén két példányban kell mellékelni és helyüket a kéziratban megjelölni.
4. A kéziratok terjedelme tanulmányok esetében ne legyen több egy ívnél (21 oldal); a fordítások, tömörítvények, külföldi könyvtárügyi eseményekről szóló beszámolók 8–10, a könyvismertetések 4–6 oldal terjedeleminél.
5. A tanulmányok rövid 10–15 mondatos tartalmi kivonatát két példányban kérjük csatolni az angol, orosz és német nyelvű tartalmi ismertető elkészítése céljából.
6. Az idézetekkel, hivatkozásokkal kapcsolatban a következőket kérjük: ha a cikk egészében ötnél kevesebb a hivatkozások száma, a forrásokat **lábjegyzetben adják meg**, egyébként a cikk végén **IRODALOM** vagy **JEGYZETEK** címszó alatt sorszám szerint sorolják fel. Szó szerinti idézésnél az idézett mű szerzője, címe kiadója, a kiadás helye, a kiadás éve és az oldalszám jelölendő meg. Folyóiratcikkre történő hivatkozásnál a szerző nevét, a cikk címét, a folyóirat teljes nevét, az évfolyamot, a megjelenés évét, a folyóirat számát és az oldalszámot kérjük megadni.
7. A szerkesztőség joga a kéziratok stiláris javítása, tartalmi változtatáshoz a szerző hozzájárulása szükséges.
8. A szerző vállalja, hogy a korrektúrát postafordultával, kijavítva visszaküldi a szerkesztőségnek.
9. A kézirat végén kérjük feltüntetni a szerző nevét, munkahelyét, munkahelyi telefonszámát, lakcímét, személyi azonosító számát és azt, hogy a honoráriumot hová kéri átutaltatni.

Kérjük szerzőinket, hogy a fenti szempontok szerint megírt kéziratokat küldjenek szerkesztőségünkbe.

Köszönettel:

A szerkesztőség

Ára: 30,- Ft

THE UNIVERSITY OF CHICAGO